

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 2

8. ledna 2017

Cena: 8 Kč

K 97. výročí vzniku Církve československé husitské

V roce 2017 si připomínáme 97. výročí od vytvoření samostatné novodobé křesťanské církve, která byla vyhlášena v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze v lednu roku 1920 jako Církev československá. Název byl v roce 1971 rozšířen o „husitská“. Běžně je dnes naše církev označována jako církev husitská.

Ukazuje se, že, jak Mistr Jan Hus – jeho víra, zbožnost a učení, tak ale i středověké husitství, nazývané jako utrakvismus či církev podobojí, jsou pro naši církev v mnohém inspirující významnou tradicí.

Ačkoliv duchovně navazujeme na českou reformaci v její pestrosti i společných důzdech, historicky

znovu propojit život a kulturu Římskokatolické církve se soudobým světem a odstranit tak oddělení, ke kterému docházelo od 17. století. Vůči modernismu dlouho existoval v Římskokatolické církvi zamítavý a ostražitý postoj, avšak přesto tato církev později prošla zřetelnými reformami spojenými s 2. vatikánským koncilím. Mezi snahami modernistů a mezi 2. vatikánským koncilím, který reagoval na novou dobu, bývá i některými katolickými církevními historiky viděna určitá spojitost. V čase, kdy vznikla naše církev, nebylo možné reformní požadavky prosadit oficiální cestou. Modernističtí kněží, respekti-

ve jejich radikální část, se proto rozhodla pro založení nové samostatné křesťanské církve. Buď měli možnost setrvat v Římskokatolické církvi určené duchem Tridentu a rezignovat na reformní snahy, anebo se tyto požadavky pokusit uskutečnit, ale za cenu opuštění Římskokatolické církve. Jejich rozhodování určitě nebylo snadné. Rozhodli se pro to druhé.

Je zde zajímavá vzdálená paralela mezi středověkým husitstvím a mezi vznikem naší církve z modernistického proudu. Jednalo se nejprve o hnutí, jak v případě českého středověkého reformního úsilí, tak také v případě modernismu. Ani jedno ani druhé nenalezlo tehdy vstřícnou odezvu a přijetí uvnitř oficiální

struktury tehdejší církve. V prvním případě vznikla česká církev podobojí – církev utrakvistická, která sice byla do značné míry závislá na římské církvi po stránce svátostné, ale nikoli organizačně. Měla svoji vlastní církevní správu na Římu nezávislou a specifickou nauku a liturgii. Z ní se pak ještě vydělila samostatná Jednota bratrská. Po pěti letech od roku 1420 v roce 1920 dochází ke vzniku Církve československé (husitské). Z původně projevujícího se hnutí se tvoří uskupením radikálních modernistů nová církev. Nešlo o politické, národní, kulturní či sociální hnutí – jakkoli mohly být tyto motivy spolupřítomny, ale šlo předně o vznik církve. Jak husitství, tak modernismus byly hnutími náboženskými, duchovními, křesťanskými, která vyústila v církev a její alternativní organizační podobu. V obojím hnutí šlo především o Krista a jeho evangelium a o Boží církev, která má i svoji viditelnou organizovanou podobu.

Roku 2020 bude předcházet rok 2018 jako výročí samostatného státu. Rok 1918 byl politickým a společenským předpokladem vzniku Církve československé (husitské). Humanitní a demokratické hodnoty jistě sehrály určitou roli a jsou inspirující, přesto v případě Církve československé husitské jde o hlubší duchovní kořeny a motivy, než je vazba na stát a podpora politické demokratické reprezentace.

Naše identita církve je především křesťanská, ve smyslu obecně křesťanská. Současně je i specifická. Je určována tradicí starokřesťanskou, ale i reformační husitskou a novodobou modernistickou. Výročí jsou příhodným časovým prostorem tuto svébytnost více rozpoznávat, znovu si ji hlouběji uvědomovat a naplňovat především Ježíšem Kristem dané poslání na cestě vedoucí blíž směrem k horizontu Božího království.

Tomáš Butta
patriarcha

Klanění tří králů

Mistr Matějovského hlavního oltáře, činný kolem 1430 - 1450. Obraz je fragmentem pohyblivého křídla oltáře neznámé proveniencce. Byl připsán anonymnímu spíšskému malíři, jenž patrně působil v benediktinském klášteře ve Štôle. Styl, jenž vychází ze znalosti české a slezské deskové malby 1. čtvrtiny 15. století, ovlivnil spíšské a zejména malopolské malířství.

K jubileu

...Naše církev vznikla po první světové válce. Střásla se sebe vnějškost, která zůstala národu z minulých dob a dala se, přejímajíc husitský příklad, novou cestou. Proklínali a zneuctivali ji jedni, podporovali a přáli jí druzí, na její vývoj a uplatnění čekali třetí. Duch Ježíšův, utoužený v Písmě, spolu s duchem naší národní tradice spojuje nás všechny; jsme spojeni i vědeckým, mravním a sociálním pojetím nového světa, které prostupuje současnou lidskou společnost. Bude jejím společným znakem mír?

Rozšiřovaly se a rozšiřují nové obzory, a o svobodu se hlásí další národy, opírající se o své staré kultury - Indie a Čína. Lidé se nesblíží jen moderní technikou, ale také novým pohledem na člověka. Rozpadává se staré a vzniká nové. Své slovo pronáší mohamedánský svět. Obstáli jsme v třiceti sedmi letech, v jejich životě a zápasech, a zůstali jsme v nich věrni Ježíšovi, sobě i svému lidu. Posílení duchem bojovných a nebojácných husitů a učených bratří staré Jednoty, od jejíhož založení uplyvá letos pět set let, půjdeme v duchu našich buditelů pokojně, ale odhodlaně, skromně i důvěřivě dál k novým tvůrčím křesťanským činům. Ze všeho dobrého a moudrého se stále s láskou učíme.

Zákon lásky a oběti, který zdůrazňoval v prvních letech církve bratr Karel Farský proti dvěma dědičným hříchům lidstva, slabosti a zlobě, neshátenosti a povyšování, je také věčně živým zákonem naší církve, na němž s radostí pracujeme jako dělníci velkého díla československé církve...

František Kalous, ČZ 2, 1957

Husův sbor v Novém Bydžově otevřený 6. 7. 1927

naše církve vznikla z hnutí katolického modernismu. Touto skutečností a dějinnými souvislostmi vzniku jsme se hlouběji zabývali při 90. výročí zrodu církve v roce 2010 (viz publikace 90 let Církve československé husitské).

Nyní se přibližuje 100. výročí naší církve, které vybízí k hlubší analýze identity, motivů zrodu i jejího poslání. Naše církev není protestantskou církví ve smyslu svého původu, ale vznikla z Římskokatolické církve, respektive z obrodného hnutí katolického modernismu usilujícího o reformy vzhledem k nové moderní době. Modernismus jako evropské hnutí se vyznačoval rozmanitostí, ale jeho společným rysem byla snaha

Celocírkevní sbírka

Součástí seznamu Celocírkevních sbírek v roce 2017 je i sbírka na obnovu areálu rodiště dr. K. Farského a k výročí CCŠH v r. 2020. Proběhne u příležitosti 8. ledna a 12. června. Účet sbírky: KB 43-570420277 / 0100 VS: 7 + čtyřmístné číslo NO nebo diecéze. red

Extenze 2017 - Svoboda

Vážení a milí, Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy a Náboženská obec Církve československé husitské v Praze na Vinohradech vás srdečně zvou na 3. ročník obnovených přednášek pro veřejnost Extenze 2017. Rok 2017 je rokem 500. výročí světové reformace, proto budou přednášky tentokrát na téma Svoboda, které s výročním reformací úzce souvisí a do kterého nás 18. 1. 2017 uvede děkanka HTF UK doc. ThDr. Kamila Veverková, Th.D., první přednáškou - Martin Luther o svobodě křesťana. K výročí německé reformace. Další přednášky nás pak zavedou do tématu svobody v širších souvislostech myšlení i života, minulosti i současnosti.

Program všech plánovaných přednášek:

- 18. 1. - doc. ThDr. Kamila Veverková, Th.D.: *Martin Luther o svobodě křesťana. K výročí německé reformace*
- 25. 1. - Mgr. Zuzana Marie Kostíková, Ph.D.: *Pojetí svobody u Carllose Castanedey*
- 1. 2. - Mgr. Vladimír Volráb: *Křesťanská meditace a svoboda ducha*
- 8. 2. - PhDr. Vlastimil Zátka, CSc.: *Kantova teorie svobody v kontextu osvícenské filosofie 18. století*
- 15. 2. - prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek, Dr.h.c.: *Pojetí svobody u zakladatelské generace CCŠH*
- 22. 2. - doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D.: *Theodicea. Reformační odpověď na otázku po Boží dobrotě a svobodě v konfrontaci se zkušeností zla ve světě*

Setkávat se budeme vždy ve středu od 19 hodin ve Farského sále Husova sboru na Vinohradech (Dykova 1, Praha 1). Další informace na: www.hs.vinohrady.cz a htf.cuni.cz. www.facebook.com/ccshvinohrady a www.facebook.com/htf.cuni FS

Z myšlenkové dílny našich čtenářů

V následujících číslech se zamyslíme nad svátostmi užívanými v naší Církvi československé husitské. Autorem jednotlivých úvah je Pavel Hýbl z náboženské obce v Šumperku, jenž coby neduchovní - laik nám připomíná jistý, nesmírně podstatný znak naší církve - důraz na angažovanost laiků. Tu ctil již první patriarcha, Karel Farský, jenž při práci na liturgii nové církve i katechismu spolupracoval s angažovanými neteology.

Co jsou svátosti, se dočteme v Základech víry CČSH, s. 129: Svátost je jednání, jímž se obecnství věřících v Duchu svatém činně podílí na milosti Božího slova přítomného skrze slyšené svědectví Písma svatého a svátostné úkony. Naše církev uznává sedm svátostí: křest, večeří Páně, biřmování, pokání, manželství, útěchu nemocných a svěcení kněžstva. Těchto sedm svátostí je hlubokým znamením Boží blízkosti člověku. Jestliže má růst náš vztah s jiným člověkem, musí být živá vzájemná komunikace, touha setkávat se a lépe se poznávat. Podobnou cestou musíme jít i ve vztahu s Hospodinem. Nemůžeme se ho sice dotknout nebo vidět jeho tvář, ale i v tom nám vychází vstříc. Svěřuje církvi svátosti, ve kterých se za viditelnými znamenímí skrývá jeho milost – síla, která nás provází a pomáhá nám na naší cestě k plnosti života v Kristu. Pro děti je k pochopení svátostí vhodný například obraz sedmi studánek, ze kterých můžeme pít na naši mnohdy namáhavé životní cestě.

Křest

Křest je svátost první duchovní obrody, v níž Duch svatý přivtěluje křtěnce jednou provždy k Boží církvi a osvojuje mu milost Kristova křtu, kříže a vzkříšení (ZV, str. 130). Křest je jakousi vstupní branou k životu z víry, která otevírá cestu k Božím království a je základem, bez něhož nelze dál stavět. Ustanovil ho sám Ježíš, když svým apoštolům přikázal: „*Jděte, učte všechny národy a křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.*“ (Mt 28,19).

Křest se uděluje ponořením do vody v k tomu určené křtelnici či omytím vodou. Přitom se říká: *N* (jméno), *já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.* „Pokřtít“ (řecky *baptizein*) znamená „ponořit“ nebo „omýt“. Jak velmi dobře víme z Písma, také Ježíš byl pokřtěn – v řece Jordánu od Jana Křtitele. Ježíš, jediný spravedlivý, se postavil do zástupu hříšníků, aby vzal naše hříchy na sebe a vstupem do

Jordánu posvětil vodu k našemu křtu. Křtem se člověk stává Božím dítětem – křesťanem. Co to znamená, to nám pomůže přiblížit symbol vody použité při křtu. Voda je ve všech kulturách symbolem života a také křest přináší nový život. Teprve křtem se rodíme pro nadpřirozený život a stáváme se dětmi Božími. Křest spojuje jednotlivce nejen s Bohem, ale se všemi, kteří se Kristu otevřeli. Skrze křest jsme se stali „jedním tělem“ a byli přijati do církve. Voda rovněž smývá nečistotu z našeho těla a podobně i voda křtu očišťuje člověka od poskvrny hříchu.

Křest je spjat s Ježíšovou smrtí na kříži a jeho vzkříšením, kdy v listu Koloským čteme: „*Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože jste uvěřili v moc Boha, který ho vzkřísil z mrtvých.*“ (Kol 2,12). Proto se v řadě církví nejčastěji křtí o Velikonocích nebo v neděli, kdy má co nejvíce zářit radost z Ježíšova vítěz-

ství nad smrtí a hříchem.

Svátost křtu provádí biskup, farář či jáhen a k přijetí křtu je způsobilý každý dosud nepokřtěný člověk. Křest se uděluje jednou provždy a nemůže být ani odvolán ani opakován, protože vtiskuje křesťanovi nezrušitelné duchovní znamení (pečeť) jeho příslušnosti ke Kristu a je platný a vesměs uznávaný mezi všemi křesťanskými církvemi. Křesťanem zůstává i člověk, který vystoupí z církve. Naše církev počítá jak se křtem dětí, tak i dospělých. Ti, kdo přijímají křest jako dospělí, musí projít obdobím, kdy jsou postupně připravováni na přijetí svátostí a na začlenění do společenství církve.

Církev od počátku křtila také děti. Když rodiče a kmotři přinesou dítě ke křtu, protože si přejí předat mu nejen dar života, ale i dar víry, musí u stolu Páně slíbit, že své dítě budou cestou víry doprovázet a vést. Církev nezná kromě křtu jiný způsob, aby připravila vstup do věčné

blaženosti. Ježíš říká: „*Jestliže se nenarodí někdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království*“ (J 3,5). Avšak přesto doufáme, že i ten, kdo bez vlastní víny není pokřtěn, může být spasen tak, že poctivě hledá Boha a žije čestně podle svého svědomí.

„*Poklad víry máme v nádobě hliněné*“ (2. Kor 4,7) a za dar křtu musíme být vděční. Křest je svátost, na níž se zakládá sama naše víra, ve které jsme naroubováni jako živé údy Krista na jeho církev. Spolu s první večeří Páně a biřmováním představuje takzvanou „křesťanskou iniciaci“, která je jediným velkým svátostným celkem, který nás připodobňuje Pánu a činí z nás živé znamení jeho přítomnosti a Jeho lásky. Položme si otázku: je křest opravdu nezbytný k tomu, abychom mohli křesťansky žít a následovat Ježíše? Není to jen rituál, formální církevní akt, kterým

se chlapci či holčičce dává jméno?

V této souvislosti jsou stále aktuální slova apoštola Pavla: „*Což nevíte, že my všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti? Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem*“ (Ř 6,3-4). Proto se nejedná o formalitu, jelikož křest je úkon, který se hluboce dotýká naší existence. Není totiž, je-li někdo pokřtěn a někdo nepokřtěn, protože křtem jsme byli vnořeni do nevyčerpatelného zdroje života, kterým je Ježíšova smrt, největší skutek lásky celých dějin. A díky této lásce můžeme žít novým životem, nebýt vydáni napospas zlu, hříchu a smrti, ale naopak žít ve společenství s Bohem a bratřími.

Pavel Hýbl

„Přímka je kruh

o nekonečném,

tečka o nulovém poloměru.“

Těsně před Vánoci vyšla knížka aforismů *Stopy v trávě bratra Miroslava Matouše*. Vydalo ji Tiskové středisko Brněnské diecéze a zakoupit ji budete moci mj. v prodejně Blahoslav.

Z kazatelského plánu

1. neděle po zjevení

Miluješ spravedlnost, nenávidíš zvlí; proto tě, božský, pomazal Bůh tvůj olej veselí nad tvoje druhy.

ŽALM 45,8

První čtení: Izajáš 42,1-7

Tužby:

2. Abychom náš křest si připomínali a zpytováním svědomí sebe sama očišťovali, modleme se k Hospodinu.
3. Aby z nás Duch svatý učinil statečně vyznavače pravdy Boží a zákona Kristova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, křtem v Jordánu jsi prohlásil Ježíše svým milovaným Synem a pomazal jsi ho Duchem svatým. Dej všem pokřtěným v jeho jméno, ať zachovávají křestní slib a přijímají ho za Spasitele! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Skutky 10,34-43

Evangelium: Matouš 3,13-17

Verše k obětování: Žalm 118,25-27

Verš k požehnání: Marek 1,11

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, dej, ať nás nebeské světlo vždy a všude osvětluje, abychom s čistou myslí poznávali a s pravou láskou přijímali svátost večeře Páně, na níž nám ze své milosti dáváš účast. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 155, 36, 112, 170, 335

Nad Písmem

Ježíšův křest

Z evangelií víme, že Jan Křtítel volal lid k pokání, neboť se již blížil příchod zaslíbeného Mesiáše. Na znamení pokání se lidé nechávali od Jana pokřtít, ponořit do vod Jordánu. Obmytí vodou zde symbolizuje vnitřní očistu, rozchod s dosavadním hříšným životem.

Spolu se zástupy hříšníků a kajících přichází k Jordánu i Ježíš z Nazareta, aby podstoupil křest od Jana. O Ježíši však stojí psáno, že byl ve všem lidem podobný, kromě hříchu. Ježíš nehřešil, nečinil nic, co by se protivilo Boží vůli, naopak, on jediný byl se svým nebeským Otcem dokonale sjednocen a vždy poslušný jeho vůli. Proč se tedy Ježíš nechává pokřtít, jestliže mu není třeba žádné očištné koupele? Co jeho křest znamená pro něj a pro nás, kteří jej ve víře následujeme?

Podobné otázky si možná položil i samotný Křtítel. Vždyť se píše, jak se bránil tomu, aby Ježíše pokřtil. On sám by měl být pokřtěn Ježíšem, vyznává, neboť právě v Ježíši rozpoznal onoho zaslíbeného Mesiáše. Ježíš mu na to odpovídá: „Připust' to nyní, neboť je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“ Ježíšův křest je naplněním Boží vůle, velikým znamením o tom, kým je Ježíš a jakým způsobem bude naplněno jeho mesiášské poslání. Ježíšův křest je doslova epifanií, zjevením Boží vůle ohledně Ježíše, manifestací Ježíšova mesiášství, položenou do samého

počátku Ježíšova veřejného působení. Především: křtem je Ježíš uveden do královského úřadu skrze povolání za Syna Božího. Bůh Otec přerušuje mlčení trvajícím od posledního starozákonního proroka Malachiáše a opět promlouvá, sklání se k Ježíšovi a prohlašuje o něm: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ Znamením tohoto vyvolení je sestoupení Ducha svatého na Ježíše. Izraelští králové byli pomazáváni svatým olejem, Ježíš je pomazán Duchem svatým. Ježíše nepomazává prorok. Pomazává je sám Bůh svým Duchem. Proto Ježíš není obyčejným králem, politikem, hlavou státu. Ježíš je králem mesiášským, králem, který dříve, než skutečně svoji vládu nejen nad Izraelem, ale i nad celým světem, přichází Izrael i celý svět vykoupit, zachránit a ty zachráněné ke své v budoucnu plně uskutečnění vlády povolát. Vykoupení budou kralovat spolu s Ježíšem, Božím Pomazaným.

Pomazaný se řecky řekne *Christos*, Kristus. A právě ve křtu je Ježíšovo krísovství zjeveno. Nyní je zřejmé,

jakými cestami se bude Ježíšovo působení ubírat a jak bude završeno. Cestou pravého Mesiáše je cesta služby. Ježíš přichází jako pokorný služebník Boží, který slouží potřebným a sám na sobě nese jejich nemoci a hříchy. Také proto se Ježíš nechává pokřtít spolu s hříšnými, čili s duchovně nemocnými: dává tím najevo, že se s nimi ztotožňuje, že je zde pro ně, aby na sebe vzal jejich břímě, uzdravil je a zachránil. Tak je ve křtu předznamenána i Golgota, cesta na kříž: ponoření do vody jako předzvěst ponoření do smrti, kam Ježíš z lásky sestupuje namísto těch, kteří by jinak zahynuli pro svá provinění. Takto se Ježíš osvědčuje jako pravý Mesiáš, v němž my, jeho následovníci a přátelé, máme jistou naději. A vymoření se z vody, to je vzkříšení, vymoření k novému životu se zmrtvýchvstalým a oslaveným Ježíšem, jehož příchod ve slávě a uskutečnění vlády nad celou zemí ve víře očekáváme. Necht' je nám posilou Ježíšovo slovo ze závěru knihy Zjevení: „*Ano, přijdu brzo!*“

Lukáš Bujna

Pane Ježíši Kriste, dej, abychom na tebe očekávali, vyhlíželi tvůj příchod a připravovali se na něj ve svých životech. Sešli nám svého Ducha, aby urovnal stezku, po které přijdeš do našeho srdce. Kéž ti otevřeme, až budeš stát přede dveřmi. Kéž ti nabídneme své srdce jako přibýtek, ve kterém bys byl doma. Amen.

Festival teologie V.

Mgr. Daniel Jurek (Mohuč): Uctíváný - odsuzovaný - připomínáný: Jan Hus jako národní hrdina ve znamení české kolektivní paměti od 19. století

Další příspěvek proslovený na konferenci Husitská teologie v kontextech, který vám touto formou přinášíme, se zabývá českou historickou reflexí Jana Husa od 19. století po postkomunistickou éru po roce 1989. Středem zájmu přitom není historická osobnost Jana Husa, ale aspekt dějinný a způsob, jakým je Hus připomínán v „české kolektivní paměti“.

NÁRODEM PŘIJATÝ JAN HUS

František Palacký vykreslil v polovině 19. století Jana Husa jako idealizovanou národní osobnost, která měla reprezentovat český národ a mohla dobře posloužit jako jasný vzor i ve vztahu k „národním obrozením“. Ve spojení s husitstvím, které bylo Palackým popisováno jako vrchol českých dějin, byla Husova postava vnímána často jako sjednocující prvek. Ohled na vlastní minulost se rozvinul do podoby konstitutivního elementu kolektivního popisu (vlastní) identity a sebepochopení. Jan Hus ztělesňoval svobodu svědomí, stálost a pravdu, stal se symbolem svobody, neboť se nesklonil před nedotknutelnou absolutní autoritou církve, ale obětoval svůj život pro svou pravdu a národ. Palackému se idealizací Husa a husitství nakonec podařilo připsat českému národu vlastní historickou osobnost a přivést jej k národnímu sebeuvědomění. Palackým idealizovaný a do pozice národního hrdiny stylizovaný Hus se postupně stále častěji stával motivem básnickým, literárním, výtvarně uměleckým, dále pak předmětem projevů. Husovy postavy se chopili také politici a novináři. Historickými doklady popsaného jsou například drama

„Jan Hus“ Josefa Kajetána Tyla, dva obrazy Václava Brožíka a Karla Javůrka nebo vyobrazení Husa na mnoha pohlednicích.

V poslední třetině 19. století se vyvinul skutečný Husův kult. Na celém českém území byly zřizovány Husovy pomníky, pořádaly se pouti do Kostnice, po Janu Husovi byly pojmenovávány ulice a došlo i na první veřejné oslavy Husovy památky. Ta mohla, jsouc ve shodě s rostoucím a na významu nabývajícím Husově kultu, v českém kulturním

prostředí zřetelně převládnout. A byla to právě národní a sekularizační symbolika, která hrála v husovském kultu hlavní roli.

Jan Hus se stal národní postavou, základním bodem českého sebepochopení a do konce 19. století v české kolektivní paměti pevně zakotvil a kulturní paměť Čechů rozhodujícím způsobem ovládl a ovlivnil.

OBRAZ JANA HUSA ZA PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Byl to Tomáš Garrigue Masaryk, který navázal na Palackého dějinný obraz, postavu Jana Husa a husitství samo však obohatil o moderní a závažný význam. Hus byl pro Masaryka reprezentantem etické angažovanosti za opravdovost, pravdivost, morální čistotu a bojovníkem za

svobodu svědomí, za prosazování poznání pravdy. Mravní ideál společnosti pokrokově orientované do budoucnosti měl pro Masaryka zásadní význam. V otázce po smyslu českých dějin byl pro něj Hus ideální osobností, s níž bylo možno se ztotožnit. Masaryk totiž právě v jeho osobnosti viděl souhrn lidské humanity a typicky českých ideálů. Především pro svou snahu o mravnost a náboženskou obrodu byl Hus pro Masaryka ztělesněním zvláště významného ideálu lidskosti.

Vrchol historické reflexe Jana Husa za první Československé republiky představuje ustanovení státního svátku 6. července 1925. Ustanovením oficiálního státního svátku a pamětního dne „Den upálení mistra Jana Husa“ byl vytvořen historicko-politický bod, který vyzýval vekeré obyvatelstvo Československé republiky ke vzpomínce na Husa. Jeho památka, nyní oficiálně ustanovená jako součást společenské identity, byla zákonně ukotvena. Skrze stále připomínání pomocí státního svátku se měl

Proto ukládám závazně všem bratrským radám starších a bratřím duchovním pod vlastní zodpovědností, aby vynasnažili se rozšířit odebrání Českého zápasu co nejvíce a počet odběratelů zmnohásobili, bychom my a s námi veškeren národ přítomný i našich trpitelů minulých a potomků budoucích zřeli konec tohoto nového roku požehnaný novými výmohami svobody duchovní, o které tisíc let už marně zápasíme. Po roce sdělíme si, zda-li dovedli jsme jej učiniti sobě a národu svému šťastný a požehnaný, jak vám přeju. Dáno v Praze o Vánocích 1924
Dr. Karel Farský, patriarcha církve

obraz Husa jako národní osobnosti v české kulturní paměti udržet živý.

Dokončení příště

Pište s námi Český zápas

Milí čtenáři, jak jste si jistě již dávno všimli, každý měsíc vychází Český zápas v „magazínovém“ formátu a celobarevně. Budeme rádi, když se na jeho vzniku (ale i na vzniku běžných, „novinových“ čísel) budete ve větší míře podílet i vy – duchovní i laičtí členové náboženských obcí – a přispějete tak ke zvýšení kvality i pestrosti ČZ. Plán jednotlivých „magazínových“ čísel je již stanoven. Magazínová čísla většinou vycházejí v půli měsíce. Optimální termín doručení příspěvku v magazínovém čísle je měsíc před vyjitím. V případě vašeho zájmu kontaktujte předem redakci kvůli domluvě o tématu, rozsahu apod. Manuál pro přispěvatele do časopisu najdete na webu církve www.cesh.cz v rubrice Časopisy.

- Leden - Spiritualita a naše církev
- Únor - Mezináboženský dialog
- Březen - Život duchovního
- Duben - Velikonoce
- Květen - Svěcení žen
- Červen - Výročí úmrtí dr. K. Farského
- Červenec - Svět Bible
- Srpen - Diakonie a sociální služby
- Září - Děti a náboženské vyučování
- Říjen - Reformace
- Listopad - Advent
- Prosinec - Vánoce

Na spolupráci se těší a za Vaši ochotu děkuje Redakce ČZ

Vážené sestry duchovní, vážení bratři duchovní, Český zápas chce již dlouhou dobu informovat své čtenáře o rozhlasových bohoslužbách, vedených v našich sborech i o dalších vystoupeních našich duchovních v rozhlase, televizi nebo jejich příspěvcích v tisku či na webu. Informace o těchto vystoupeních a příspěvcích prosíme zasílejte na e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz. Vzhledem k delší výrobní lhůtě prosíme o zaslání v dostatečném časovém předstihu. Avízo, stejně jako odkaz na záznam vystoupení či příspěvek, můžeme prezentovat rovněž na webových stránkách církve. Děkujeme. **red**

Křesťané, válka a Chelčický IV.

Dokončení z minulého čísla

Posledním zdrojem Chelčického pacifismu jsou mu závěry jeho úvah o společnosti trojího lidu a její podstatě. Liší se totiž od společenských teorií svých současníků konstatováním o podstatě světské moci. Ve společenské teorii trojího lidu byla světská moc jako stav chápána ve své podstatě neutrálně, protože plnila svoji danou funkci ve společnosti. Její funkce byla deklarována jako důležitá pro chod celé společnosti. Násilí, spojené s vykonáváním její společenské funkce „strážit a chránit ostatní dva stavy“, pak bylo pouze nutným zlem. Společenská podstata, definovaná funkcí, zůstala uchována v podobě ochránitele a garanta řádu. Pro Chelčického podobný směr úvah přestává platit. Společnost trojího lidu není společenským konsensem stavů, plnicích svoje společenské funkce, alespoň co se týče stavu třetího, prostých lidí. Z toho vyplývá i konec pozitivní společenské funkce plněné světskou mocí. Násilí, které mělo být pouhým apendixem výkonu společenského garanta, je pro Chelčického podstatou světské moci. Násilí ke světské moci prostě patří. V traktátu O trojím lidu píše: „Neboť nemůže moc býti, jedině s ukrutností.“ Světská moc přestala mít neutrální povahu, vyplývající z pouhého plnění své uložené funkce, a začala nabývat v Chelčického úvahách nesporně

násilného a mocenského charakteru. Jakmile Chelčický hovoří o světské moci, charakterizuje ji radikálním rozparem se zásadami zákona Kristova. Světská moc přímo brání společnosti řídit se Božím zákonem a její existence je stálým zdrojem společenského konfliktu, ačkoliv umožňuje žít v „dočasném dobru“. Světskou moc však používají pouze lidé bez vší víry a cti.

V Chelčického pojetí je nutné vytknout i určitý pozitivní moment světské moci, který rozeznává v jejím působení pro „časné dobro“: „Tito, trestající, hledají svůj zisk, a oni, poslouchající, bojí se své škody. To obojí není ctnost samo v sobě, ale přece přichází tím věc dobrá k platnosti.“ V žádném případě ale světská moc nemůže přivést někoho k nápravě, pokání a k „věčnému dobru“. Nemůže být garantem skutečného pokoje a míru, pramenícího z odpuštění a příkazu nenásilí. V traktátu O trojím lidu se praví: „Proto spravedlnost a pokoj, který se zjednává mocí, je daleko od víry Kristovy, neboť moc prospívá jenom tím, že se ti lidé zachovávají v časném dobru.“ K časnému dobru se váže spravedlnost a pokoj zjednaný světskou mocí. Kromě toho, že Chelčický odkazuje výkon spravedlnosti světské moci do oblasti dočasnosti a vnějšího řádu světa, pochybuje nejenom o pohnutkách lidí vykonávajících světskou spravedlnost. Chelčický, vedle nemoudrosti a nerozumnosti lidí, zdůrazňu-

je strach jako důležitou složku vlády světské moci: „... a oni, poslouchající, bojí se své škody...“ Řád podle světské moci je řádem nedobrovolným. Použití represivních prostředků k tomu přímo odkazuje.

Pro Chelčického není možné slučovat řád Kristův s násilnými prostředky: „A takovému řádu, který se děje a měl by se dít v lidu Božím, nemůže naučit žádná moudrost tohoto světa, ani nemůže k němu přinutit moc světská, neboť tento řád rodí se z srdce dobré vůle, které není pod nadvládou jako otrok, ale pod milostí jako syn.“ Řád podle Krista a hodnoty s ním související pro Chelčického nejsou vynutitelné. Petr Chelčický je myslitelem, který se hluboce zabývá společností a státem své doby. Odmítá útlak ve společnosti a násilné řešení konfliktů. Nedělá si iluze o společnosti a jejích mechanismech, přitom ale zůstává pacifistou, v opozici proti jakémukoliv násilí. Činí tak vždy z pohledu věčícího křesťana a ptá se, „co bych

získal, kdybych celý svět nabyt, ale své duše ztratil?“

Náš současný svět je světem násilí a skrytých válek, kde se slovy o humanitě maskuje spíše agresivita. V multikulturalismu je násilí omlouváno jako specifická daná odlišná kultury. Současné teologii chybí jeden důležitý rozměr, totiž důsledné prosazování myšlenky realizovaného Božího míru na zemi a odmítání války a „cesty meče“, jak je známé z evangelí. Bez tohoto směru uvažování, odmítajícího bez rozdílu stran národů, států a politických zřízení cestu násilí a války, ať je již pachatelem kdokoli, teologie vědomě ignoruje část evangelijní zvěsti.

Základ pro orientaci v současném světě je nutně hledat v evangeliu a inspiraci v té části církevní tradice a historie, která měla odvahu na Ježíšových slovech o násilí stavět.

Jan Rokyta

Pozn. red.: Článek je zařazen i jako podnět k diskusi.

Rostislav Valušek Betlém

*Betlém je podivný bazar
K + M + B
A toho zboží co svět vrší
na Výhost z Domu
K Bohu Trojjednomu
Betlém je podivné tržiště
Kde včera dnes i napříště
Z duše loutny české
Kouřmo kadidla líbezně se line
Tam
Kde Zdoroslavičkův trylek
Hrdlem praví
Eli Eli lama sabachtani...
Betlém je podivné pasení
Na sněhí
O nepomijivé lásce na zemi
Co podobu si hledá v plameni
Smrtného srdce*

*Betlém je podivný bazar
K + M + B*

Zprávy

Živý Betlém v Ostravě

V pondělí 19. prosince jsme v Ostravě – Svinově poprvé představili živý Betlém. Dopoledne jsme pozvali děti z mateřských škol, které nejprve v Husově sboru obdivovaly nazdobený stromček a tři betlémské zhotovené naší sestrou, výtvarnicí Dagmar Štěpánovou. Ta svou uměleckou všestrannost dokázala i tím, že dětem na housle hrála známé koledy u živého Betlému, ke kterému postupně všichni přešli. Rozzářené oči a úsměvy nejmenších nám byly tou nejvzácnější odměnou. V podvečer, od 17 hodin, jsme představili živý Betlém osvětlený, s pásmem svátečního slova a hudebních vstupů. Malí i velcí užasle pozorovali betlémský výjev

a nechtěli věřit tomu, že Ježíšek je opravdu představen živým dítětem! Poděkování patří sestře faráře Martině Smolkové a jejím přátelům z NO Studénka, kteří živý Betlém uvádějí již několik let a vstřícně pomohli i nám. Šikovní řemeslníci z NO Ostrava – Polanka zase zhotovili dřevěnou stavbu chléva, a tak proměnili naše představy ve skutečnost. My, Svinovští, jsme dodělali aranžmá, výzdobu, osvětlení a samozřejmě připravili nezbytné občerstvení pro poutníky. Teplý čaj, vánočky, štoly a další cukroví byly přijímány s povděkem.

Veliký dík patří našemu bratru předsedovi Antonínu Čelustkovi. Trpělivě, obětavě a s invencí sobě vlastní vedl práce na díle, které jistě nebylo jen ku potěše lidí, ale zejména ke cti a slávě našeho Pána. Ten našemu konání požehnal, vždyť i počasí vyšlo náramně a nálada byla dojemná, vskutku sváteční. Posílení dobrou zkušeností se těšíme na shledání u živého Betléma v příštím roce!

Rada starších
Ostrava - Svinov

Tříkrálový benefiční koncert pro Nazaret

Šicí stroje, stoly na přípravu materiálu i šicí potřeby mají šanci získat klienti sociálně terapeutické dílny Nazaretu v Borovanech. Potřebné peníze by mohl přinést Tříkrálový benefiční koncert. Uskuteční se v sobotu 7. ledna od 18 hodin v Divadle J. K. Tyla v Třeboni. Vystoupí na něm nežánrová skupina Cimbal Classic. „Máme radost, že Nadace Divoké husy zdvojnásobí výtěžek koncertu. Podpořilo nás ale i město Třeboň a další subjekty. Díky tomu budeme moci rozšířit právě práci s textilem,“ vysvětluje ředitelka Nazaretu, střediska Diakonie a misie Církve československé husitské, Marie Verboon Filipová. V současné době v Borovanech poskytují sociální služby dospělým lidem s tělesným, mentálním a kombinovaným postiže-

ním nejen v denním centru, ale i sociálně terapeutické dílně. Zároveň provozují dvě chráněné dílny. Konání koncertu významně podpořilo Město Třeboň a dále Českobudějovický Deník, Český rozhlas, Tiskárna PSi, Budějcká drbna, Kamíř & Co. spol. s r. o. Kontakt: M. Verboon Filipová, tel.: 603 175 004, reditel.nazaret@centrum.cz

Program divadla Mana

• 7. 1. sobota v 19.30 hodin koncert - Bára Hrzánová a Condurango. Lístky na koncert z 16. 12. zůstávají v platnosti na lednový koncert v sobotu 7. 1.
• 14. 1. sobota v 15 hodin koncert Open Mic
Slavíme stovku! Open Mic, který se v současnosti koná v kavárně Potrvá, se dočkal stého opakování. Za deset let vystřídal několik scén,

představil přes sto hostů z Čech i zahraničí, a dal prostor desítkám písničkářů a interpretů. Připravili jsme pro vás speciální program – přidejte se k nám a oslavte stovku s námi!

• 15. 1. neděle v 16 hodin Hip Hop Elementscrew - taneční představení dětí a rodičů.
• 16. 1. pondělí v 19.30 hodin Ted! Divadlo, Kurz osudové přitažlivosti
Autorská komedie se pohybuje na pomezí žánrů činohry a show. Uvidíte a uslyšíte pár neuvěřitelných příběhů...
• 17. 1. úterý v 19 hodin Voskovec + Werich + Ježek: Balada z hadrů
Divadelní hra od Jana Wericha a Jiřího Voskovce k oslavě Françoise Villona
Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10 - Vršovice, www.vrsovickedivadlo.cz

Podvečer modliteb za životní prostředí

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připouje k lednovým modlitbám a připravuje Podvečer modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu s kázáním Lenky Ridzoňové. Toto ekumenické setkání se uskuteční v úterý 10. ledna od 18 hodin v přízemí kláštera Emauzy, Praha 2, Vyšehradská 49. JNe

Vánoční koncert Ročovského pěveckého sboru v Lounech

V neděli 8. 1. se od 14 hodin uskuteční v kostele Církve československé husitské v Lounech Vánoční koncert Ročovského pěveckého sboru. Vstupné dobrovolné. Kostel bude temperován.

red

Vyhledávací řízení na pozici referenta/referentky Odboru ekumeny a vnějších vztahů ÚÚR ČČSH

Církev československá husitská vyhlašuje vyhledávací řízení na pozici referenta/referentky Odboru ekumeny a vnějších vztahů Úřadu Ústřední rady ČČSH jako zástup za rodičovskou dovolenou.

Kvalifikační předpoklady:

- členství v ČČSH,
- dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou, výhodou VŠ teologické vzdělání,
- plyná mluvená i písemná angličtina, výhodou je znalost dalšího jazyka,
- administrativní zdatnost, znalost MS Office (Word, Excel, Power point),
- přivítáme základní znalost administrace webových stránek (Wordpress).

Nabízíme:

- služební poměr na 1/2 úvazku (za rodičovskou dovolenou),
- práci v menším kolektivu v rámci Odboru ekumeny a vnějších vztahů a současně spolupráci v rámci celého Úřadu ÚÚR ČČSH,
- flexibilní podmínky pracovní doby.

Předpokládaný nástup od 1. března 2017. Žádost s životopisem zašlete do 20. 1. 2017 na adresu Církve československé husitské, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; nebo mailem na adresu: personalistika@ccsh.cz

Z ekumeny

TÝDEN MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ 2017

Zveme vás k účasti na Týdnu modliteb za jednotu křesťanů, který se bude konat od 18. do 25. ledna. Tématem je „Smíření – Kristova láska nás nutí“. (2. K 5,14)

Milí přátelé v Kristu, máme před sebou opět příležitost setkat se a společně se modlit. Modlitba není jen niternou, osobní záležitostí, je také předivem, které utváří a buduje společenství víry. Skrze modlitbu vcházíme do společenství s Bohem a s těmi, kteří se s námi modlí, a to napříč denominacemi. Zápas o jednotu Božího lidu vyžaduje konkrétní činy. Ekumenické modlitební bohoslužby, jako je Alianční týden modliteb a Týden modliteb za jednotu křesťanů, jsou jedním z projevů jednoty.

Program týdne modliteb za jednotu křesťanů připravili pro tento rok bratři a sestry z Německa. Téma je vzato z 2. Korintským 5,14 a zní: Smíření – Kristova láska nás nutí. Jiný překlad tohoto textu říká: Kristova láska nás má ve své moci. V Jeruzalémské bibli zase čteme: Pobízí nás totiž láska ke Kristu. Co je to vlastně láska? Dnes je láska nadužívaným slovem a pomalu ztrácí svůj obsah. Jsme v pokušení lásku zromantizovat, udělat z ní jen citovou záležitost. Přitom láska je také životní postoj vyjádřený konkrétním činem. Pán Ježíš nás učí milovat dokonce nepřátele. Kdybychom měli čekat na onen pocit lásky k takovému člověku, tak se asi nikdy nedočkáme. Pro lásku se musíme rozhodnout. Bůh se rozhodl milovat člověka. Mnozí jsme se rozhodli milovat Boha a z toho pramení síla milovat druhé a nabízet smíření.

Apoštol lásky, jak se někdy svatému Janovi říká, to pěkně vyjádřil: Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. Je smutné, když slyšíte kolem sebe, že lidé po špatných zkušenostech přestali věřit na lásku. Apoštol Jan vyznává, že spolu s ostatními učedníky poznal Boží lásku v Kristu. A hned dodává: a věříme v ni. Přejí vám i sobě, abychom při společných modlitbách prožili něco z té velikosti Boží lásky, v kterou věříme, která nás váže, má ve své moci, a pobízí nás ke smíření a k jednotě.

Z předmluvy programu Týdne, kterou vydala ČBK a ERC v ČR

V SERIÁLU GÉNIUS SI ZAHRAĹI I ČLENOVÉ PRAŽSKÉ ŽIDOVSKÉ OBCE

Oscarový režisér Ron Howard v Praze od srpna natáčí seriál Géníus. První díl z cyklu o největších světových vynálezcích bude věnován životu Alberta Einsteina. Scénář je založen na knize Waltera Isaacsona a hlavní roli Einsteina ztvárnil Geoffrey Rush s tím, že Johnny Flynn zahráje jeho mladší verzi. V některých scénách byli v komparsu členové Židovské obce Praha. „Byl to příjemný přívýdělek, za scénu v synagoze jsme dostali dva a půl tisíce na den,“ pochvaloval si nejmenovaný starší člen obce. Působivé scény se odehrávají v Jeruzalémské synagoze, v prostorách židovského města, u Masarykova nádraží a dalších místech spojených s Einsteinovým pražským působením. Einstein pobýval v Praze v letech 1911 a 1912, kdy vyučoval na zdejší německé univerzitě a bydlel v Třebízského (tehdejší Lesnické) ulici na Smíchově. Stýkal se přitom s členy tzv. „Pražského kruhu“ – Maxem Brodem, Felixem Weltschem, Franzem Kafkou, Oskarem Baumem, indologem M. Winternitzem, matematikem G. Pickem a dalšími. Zde se také seznámil s Hugo Bergmannem – později prvním rektorem Hebrejské univerzity v Jeruzalémě.

Film se kromě Einsteinova vědeckého bádání dotkne i života Židů v Praze – asimilace, sionismu a nakonec nacistického pronásledování. Podle informací Ztis.cz by neměly chybět ani průhledy do Einsteinova milostného života a jeho hledání odpovědi na otázku „jak Bůh stvořil svět“.

Podle www.ztis.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JEŽÍŠŮV KŘEST

Pokud správně seřadíte věty příběhu (Mt 3,13-17), získáte pořadí písmenek do tajenky.

1. Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. (M)
2. Ale on mu bránil a říkal: (I)
3. „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ (L)
4. Ježíš mu odpověděl: (O)
5. „Připusť to nyní.“ (V)
6. „Je to třeba, abychom naplnili všecko, co Bůh žádá.“ (A)
7. Tu mu Jan již nebránil. (N)
8. Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody. (Ý)
9. A hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. (S)
10. A z nebe promluvil hlas: (Y)
11. „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“ (N)

Řešení z minulého čísla: Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí.

Jana Krajčířková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

